

Sygn. akt II Ca 150/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze II Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

PrzewodniczącySSO Anna Mikuliszyn/spr/

SędziowieSSO Wojciech Damaszkowski, SSO Jadwiga Jakubowska

ProtokolantAgnieszka Lesicka

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2013 r. w Jeleniej Górze

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. w K. Oddział w J.

przeciwko A. K.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego w Zgorzelcu

z dnia 18 grudnia 2012 r., sygn. akt I C 1014/12

apelację oddala.

Sygn. akt II Ca 150/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Zgorzelcu oddalił żądanie strony powodowej (...) S.A. w K. Oddział w J. zasądzenia od pozwanej A. K. kwoty 12.303,86 zł z ustawowymi odsetkami od 31 grudnia 2011 roku.

Dochodzona pozwem kwota stanowiła należność wyliczoną przez powódkę za nielegalny pobór prądu.

Ustalił Sąd Rejonowy, że pozwana w drodze spadkobrania po rodzicach nabyła nieruchomość położoną w Z. przy ul. (...). Zmarły w 2001 roku ojciec A. K., J. S. planował wyodrębnić z tej nieruchomości 2 lokale mieszkalne, z których jeden miał zostać darowany pozwanej. W tym celu przebudował dom, tworząc dwa odrębne wejścia. W trakcie przebudowy domu J. S. dokonał przeróbki instalacji elektrycznej umożliwiając w ten sposób nielegalny pobór energii. W nieruchomości były zainstalowane dwa układy pomiarowo rozliczeniowe, zarówno pozwana jak i jej rodzice osobno rozliczali się z pobranej energii elektrycznej, według wskazań liczników obejmujących poszczególne lokale. Po śmierci rodziców pozwana wynajmowała zajmowany uprzednio przez nich lokal mieszkalny.

17.05.2006 roku A. K. zawarła z poprzednikiem prawnym powódki umowę sprzedaży i przesyłu energii. Zgodnie z tą umową za nielegalny pobór energii sprzedawca będzie przysługiwało uprawnienie do poboru od odbiorcy określonej w taryfie opłaty ryczałtowej za nielegalnie pobraną energię elektryczną lub uprawnienie do dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych.

30.11.2011 roku pracownicy strony powodowej przeprowadzając kontrolę stwierdzili nielegalny pobór energii. Przy czym sposób, w jaki dokonano obejścia układu pomiarowo –rozliczeniowego nie był widoczny „gołym okiem”, gdyż rozcięcie kabli było ukryte pod tynkiem. Poza układem pomiarowym w energię elektryczną zasilany był podgrzewacz wody, trójfazowa kuchenka elektryczna, grzejnik elektryczny. Urządzenia te znajdowały się w pomieszczeniach wynajmowanych przez pozwaną.

W dniu 16.12.2011 r. powódka wystawiła pozwanej notę obciążeniową z tytułu nielegalnego poboru energii na kwotę 12.303,86 zł.

Wywiódł następnie Sąd Rejonowy, że pozwana wykazała, iż nielegalny pobór energii wynikał z wyłącznej winy osoby trzeciej (ojca pozwanej), za którego nie ponosi ona odpowiedzialności. Pozwana wykazała swoimi zeznaniami popartymi zeznaniami świadka H. K., iż nielegalny pobór energii był wynikiem przeróbki instalacji przez J. S. w czasie, gdy strony nie łączyła żadna umowa, zaś nieruchomości była własnością jej rodziców. O dokonanej ingerencji w układ pomiarowy pozwana nie wiedziała i przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, skoro miejsce, w którym dokonano tej ingerencji było ukryte pod tynkiem.

W myśl art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z 10.04.1997 roku prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. nr 89 poz.625) okoliczność powyższa czyniła powództwo bezzasadnym.

Od wyroku Sądu Rejonowego wniosła apelację strona powodowa, która orzeczeniu temu zarzuciła:

1. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że:
 - podstawą prawną dochodzonego roszczenia jest wyłącznie art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z 10.04.1997 r. prawo energetyczne w sytuacji istnienia stosunku zobowiązaniowego stron wynikającego z umowy,
 - nielegalny pobór energii stwierdzony u pozwanej był następstwem wyłącznie działania osoby trzeciej, za którą pozwana nie ponosi odpowiedzialności;
2. naruszenie przepisów postępowania , które miały istotny wpływ na treść wyroku;
 - art. 233 i 328 § 2 k.p.c. polegające na braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego,
3. naruszenie art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z 10.04.1997 roku prawo energetyczne oraz § 12 i 14 umowy polegające na zakwestionowaniu faktu świadomego korzystania z instalacji wewnętrznej i odbiorczej w stanie technicznym naruszającym obowiązujące przepisy i umożliwiającym pobór energii z pominięciem układu pomiarowego.

Skarżąc wniósł o zmianę wyroku Sądu Rejonowego i uwzględnienie powództwa, ewentualnie o uchylenie tego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zawarta przez strony w dniu 17.05.2006 r. umowa przesyłu i sprzedaży energii nie precyzowała pojęcia nielegalnego poboru energii, nie odsyłała też w tej kwestii do przepisów zawierających definicję takiego poboru. W myśl art. 3 pkt 18 ustawy z 10.04.1997 roku prawo energetyczne przez nielegalne pobieranie paliw lub energii należy rozumieć pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy.

Wskazywane w apelacji postanowienia umowne określające w § 12 obowiązki odbiorcy nakazywały m. in. utrzymanie wewnętrznej instalacji zasilającej i odbiorczej w należyтым stanie. Zgodnie też z umową, co wydaje się bezsporne w rozpatrywanej sprawie, odbiorca ponosił odpowiedzialność z nielegalny pobór energii.

Wbrew stanowisku skarżącego oddalenie przez Sąd Rejonowy powództwa z powołaniem się na okoliczność wynikającą z art. 57 ust. 1 pkt 1 prawa energetycznego – wyłączną winę osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności nie było sprzeczne z wiążącą strony umową. Odpowiedzialność odbiorcy pobierającego energię niezgodnie z zawartą umową wynika z jej nienależytego wykonania i opiera się na zasadzie art. 471 k.c. Przepis ten podobnie jak art. 57 ust. 1 pkt 1 prawa energetycznego wskazuje na podstawy ekskulpacji dłużnika. O ile w prawie energetycznym przesłanką uwalniającą odbiorcę od odpowiedzialności za nielegalny pobór energii jest wyłączna wina osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności. O tyle w art. 471 kc dłużnik może uwolnić się od odpowiedzialności poprzez wykazanie, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nastąpiło na skutek okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności.

W przedmiotowej sprawie pozwana wykazała, że wszelkie przeróbki instalacji elektrycznej, w wyniku których następowało pobieranie energii z pominięciem układu pomiarowo rozliczeniowego zostały dokonane w czasie, gdy właścicielem nieruchomości był jej ojciec, kiedy to nie łączyła ją ze stroną powodową żadna umowa. Dokonując ustaleń co do tych faktów Sąd Rejonowy nie naruszył wskazanych w apelacji przepisów. Zeznania pozwanej potwierdziły także zeznania świadka H. K.. Również pracownicy strony powodowej J. T. i J. J. (1) pośrednio potwierdzili stanowisko pozwanej, skoro zeznali, że dokonane przeróbki instalacji elektrycznej nie były widoczne „gołym okiem”, jak również podali, że nie można wykluczyć, że A. K. nie miała świadomości, iż następuje nielegalny pobór energii.

W tych okolicznościach za nieznajdujące żadnego uzasadnienia należy uznać twierdzenia skarżącego, przeróbki w instalacji elektrycznej mogły zostać dokonane przez pozwaną, skoro od śmierci jej ojca do daty kontroli upłynęło prawie 10 lat. Żaden z przeprowadzonych w sprawie dowodów tezy tej nie potwierdzał. Nie można także ocenić, że wysokość rachunków płaconych przez A. K. za energię elektryczną winna wzbudzić w niej podejrzenia, skoro nie jest ona znana i nie była przedmiotem ustaleń Sądu Rejonowego. Pomija także apelujący fakt, że pomieszczenia, w których znajdowały się urządzenia, za pomocą których następował nielegalny pobór prądu były po śmierci rodziców wynajmowane przez pozwaną, co uniemożliwiało odniesienie zużywanej w nich energii elektrycznej do wskazań licznika.

Dokonując oceny materiału dowodowego Sąd Rejonowy szczegółowo odniósł się do wszystkich dowodów i wyciągnął właściwe wnioski. Przekroczeniem granic swobodnej oceny tych dowodów byłoby w tej sytuacji oparcie się li tylko na tej części zeznań świadków J. T. i J. J. (1), w której stwierdzili oni, że pozwana na podstawie rachunków za energię elektryczną powinna mieć świadomość, co do tego, że ich wysokość nie odzwierciedla rzeczywistego zużycia. W realiach rozpoznawanej sprawy, wobec istnienia dowodów przeciwnych potwierdzających brak świadomości pozwanej co do faktu przerobienia instalacji przez ojca oparcie się tylko na przypuszczeniach, czy też ocenach świadków J. i T. nastąpiłoby z rażącym naruszeniem reguły wynikającej z art. 233 kpc.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy na zasadzie art. 385 kpc orzekł jak w sentencji.